

VILNIAUS ŠILO UGDYMO CENTRO ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Šilo ugdymo centro (toliau – ugdymo centras) švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, rūšis, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimą.
2. Šiame apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.
3. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Vaikų teisių apsaugos pagrindų įstatymu, ugdymo centro nuostatai, bei kitais teisės aktais.

II. TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

5. Pagalbos teikimo tikslas – padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, kuri leistų užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi ir mokymąsi bei sudarytų prielaidas pozityviai vaiko adaptacijai ir socializacijai.
6. Švietimo pagalbos teikimo uždaviniai:
  - 6.1. užtikrinti mokinių saugumą ugdymo centre;
  - 6.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti ugdymo centro ar vengia tai daryti;
  - 6.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;
  - 6.4. kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti vaikams ir jaunimui pasirinkti ugdymo(-si) programą bei pasirengti profesijai pagal jų galias;
  - 6.5. padėti mokiniams adaptuotis naujoje ugdymo pakopoje;
  - 6.6. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą;
  - 6.7. teikti mokytojo padėjėjo pagalbą.
7. Švietimo pagalbą mokiniui sudaro:
  - 7.1. socialinė pedagoginė pagalba;
  - 7.2. specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba;
  - 7.3. psichologinė pagalba;
  - 7.4. informacinė pagalba;
  - 7.5. pagalba ugdymo centrui ir mokytojui.
8. Švietimo pagalbos teikimo principai:
  - 8.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;
  - 8.2. visuotinumas – pagalba teikiama visiems ugdymo centro mokiniams, kuriems jos reikia;
  - 8.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis (informacine, socialine, psichologine, specialiąją pedagogine ir specialiąją pagalbą, sveikatos priežiūra ugdymo centre bei kt.);
  - 8.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;
  - 8.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas.

III. GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

9. Švietimo pagalbos gavėjai – ugdymo centro mokiniai.

10. Švietimo pagalbą teikia ugdymo centro darbuotojai: klasių, grupių auklėtojai, mokytojai, logopedai, specialieji pedagogai, socialiniai pedagogai, psichologas, ergoterapeutas, meno (dailės) terapeutas, kineziterapeutas, individualios gydomosios kūno kultūros mokytojai, sveikatos priežiūros specialistas, mokytojo -auklėtojo padėjėjai ir ugdymo centro administracija.

11. Švietimo pagalbos formos:

11.1. individualus darbas su mokiniu;

11.2. darbas su klase, grupe;

11.3. darbas su mokinio šeima;

11.4. darbas su ugdymo centro bendruomene;

11.5. darbas su socialiniais partneriais.

12. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

12.1. konsultavimas;

12.2. ugdymo diferencijavimas;

12.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas;

12.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

12.5. nusikalstamumo, pamokų nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija.

IV. ŠVIETIMO PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

13. Klasių, grupių vadovai ir mokytojai teikia pagalbą savo klasės, grupės vaikams. Tai yra:

13.1. socialinių įgūdžių formavimo;

13.2. prevencinė pagalba;

13.3. individualus darbas su mokiniu, jo šeima;

13.4. darbas su klase.

14. Klasių, grupių vadovai, mokytojai privalo:

14.1. suteikti vaikui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu yra taikomos patyčios, smurtas, prievarta, seksualinio ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;

14.2. pastebėjus ar nustačius atvejus, kai vaikui padaryti sužalojimai yra smurtinio pobūdžio, apie tai informuoti ugdymo centro socialinį pedagogą, administraciją.

14.3. rūpintis asmenybės ugdymu(-si) bei branda, pažinti mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoti ir individualizuoti ugdymo procesą, domėtis ir rūpintis mokinių sveikata, jų saugumu, puoselėti sveiką gyvenseną, bendradarbiauti su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais, informuoti tėvus (globėjus, rūpintojus) apie iškylančias problemas, padėti mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas;

14.4. padėti specialiųjų poreikių mokiniams įsisavinti ugdymo turinį, atsižvelgiant į kiekvieno specialiųjų poreikių mokinio gebėjimus, ugdymosi galimybes, mokymosi ypatumus;

15. Logopedas - įvertina mokinių kalbos raidos ypatumus, nustato kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus. Sudaro sąrašą mokinių, kuriems numato teikti logopedo pagalbą, suderina su VGK ir teikia tvirtinti ugdymo centro direktoriui. Numato pagalbos teikimo būdus ir metodus, atitinkančius specialiuosius mokinių poreikius bei galimybes ir juos taiko.

16. Socialinis pedagogas – padeda šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti pamokų ar vengia tai daryti; dirba ir bendradarbiauja su klasių, grupių vadovais, mokytojais, bei kitais specialistais, tėvais (globėjais, rūpintojais), bendruomene, sprendžiant vaikų socialines – pedagogines problemas; organizuoja nemokamą mokinių maitinimą ir pavėžėjimą; vykdo nusikalstamumo, pamokų nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, smurto, patyčių, savižudybių prevenciją; bendradarbiauja su socialiniais partneriais (vaiko teisių apsaugos skyriumi, pedagogine psichologine tarnyba, policija, seniūnijos socialiniais darbuotojais, krizių,

vaiko raidos, pirminės sveikatos priežiūros, ir kt.); organizuoja ugdymo centro bendruomenės švietimą neigiamų socialinių reiškinių prevencijos klausimais.

17. Specialusis pedagogas – rengia sutrikusių funkcijų lavinimo individualias programas, vertina ugdytinių daromą pažangą remdamasis ugdytinių žinių, įgūdžių, gebėjimų ir jų atitikimo ugdymo programoms lygiais. Padeda ugdytiniam įsisavinti ugdymo turinį ir lavina sutrikusias funkcijas, atsižvelgdamas į kiekvieno ugdytinio individualius gebėjimus ir ypatumus mokymuisi. Konsultuoja ugdymo centro pedagogus ir tėvus (įtėvius, globėjus, rūpintojus) ugdymo klausimais.

18. Ergoterapeutas – teikia ergoterapijos paslaugas ugdymo centro ugdytiniam. Sudaro individualias ergoterapijos užsiėmimų programas, įvertina jų efektyvumą. Įvertina asmens apsitarnavimą, savarankiškumą bei aplinkos tyrimo rezultatus. Parenka ergoterapijos tyrimo metodus, ortopedines, technines priemones ir išmoko jomis naudotis ugdytinis ir tėvus (įtėvius, globėjus, rūpintojus). Užtikrina ergoterapijos paslaugų kokybę ir saugumą. Konsultuoja ugdymo centro specialistus.

19. Meno (dailės) terapeutas – konsultuoja dailės terapijos klausimais. Teikia dailės terapijos paslaugas. Atsižvelgdamas į ugdytinio sveikatos porikius ir individualias savybes perrenka užsiėmimų trukmę, dailės terapijos metodus, priemones bei atitinkamus įvertinimo būdus. Bendradarbiauja su ugdymo centro specialistais. Propaguoja sveiką gyvenimo būdą, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo priemones. Laikosi dailės terapeuto profesinės etikos principų.

20. Kineziterapeutas ir individualios gydomosios kultūros mokytojas – teikia kvalifikuotas kineziterapijos ir ind. GKK paslaugas ugdymo centro ugdytiniam, taiko aktyvias ir pasyvas kineziterapijos, fizioterapijos priemones ir metodus. Įvertina ugdymo centro ugdytinių fizinį išsivystymą, aktyvumą, kitas fizines ypatybes. Sudaro ir taiko individualią kineziterapijos ar ind. GKK programą, įvertina jos efektyvumą ir tikslina programą jos vykdymo etapuose. Pateikia pedagogams ir mokinių tėvams (įtėviams, globėjams, rūpintojams) metodinius nurodymus, informuoja apie pasiektus, laukiamus rezultatus.

21. Sveikatos priežiūros specialistai - rūpinasi mokinių sveikatą saugojančių ir stiprinančių priemonių įgyvendinimu; numato ir padeda ugdymo centro administracijai šalinti veiksnius, galinčius mokiniams sukelti ligas; organizuoja traumų ir nelaimingų atsitikimų, smurto prevenciją ugdymo centre; organizuoja pirminę lėtinių neinfekcinių ligų, sukeltamų rūkymo, alkoholio ir narkotikų profilaktiką; įgyvendina užkrečiamų ligų profilaktikos priemones; teikia pirmąją pagalbą pavojingų būklių, traumų, nelaimingų atsitikimų ar apsinuodijimų atvejais.

22. Psichologas - konsultuoja psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) ir mokytojus šių problemų sprendimo klausimais; įvertina mokinio galias ir sunkumus, raidos ypatumus, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas; bendradarbiauja su mokytoju, logopedu, socialiniu pedagogu ir kitais su mokiniu dirbančiais specialistais, numatant ugdymo tikslų ir uždavinių pasiekimo būdus; šviečia ugdymo centro bendruomenę vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos klausimais; atlieka aktualius ugdymo centro darbus.

oje psichologinius tyrimus atsižvelgdamas į ugdymo centro bendruomenės poreikius; inicijuoja, rengia ir įgyvendina psichologinių problemų prevencijos programas, padedančias išvengti psichologinių, asmenybės ir ugdymo problemų bei veiksmingiau ugdyti psichologinių, asmenybės ir ugdymo problemų turinčius mokinius.

23. Mokytojo – auklėtojo padėjėjas – padeda ugdytiniam orientuotis ir judėti aplinkoje, susijusioje su ugdymu ugdymo centre ir už jos ribų. Padeda aprenkti ir nurenkti ugdytinis. Padeda apsitarnauti, pavalgyti, pasirūpinti asmens higiena. Įsitraukia į ugdomąją veiklą ir pagal galimybes joje dalyvauja. Padeda tinkamai naudotis ugdymui skirta kompensacine technika ir mokymo priemonėmis. Padeda įlipti ir išlipti iš transporto priemonės.

24. Vaiko gerovės komisija - organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą, saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą, švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

25. Ugdymo centro specialistų teikiama pagalba - kai neužtenka klasės, grupės vadovo ar mokytojo kompetencijos, kreipiamasi į specialistus, kurie suteikia pagalbą mokiniui, vadovaudamiesi jų veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

SUDERINTA

VŠPS pirmininkė Danutė Važgėlienė _____

LŠDPS pirmininkė Asta Petuchovienė _____